

WYROK SĄDU PIERWSZEJ INSTANCJI (czwarta izba w składzie powiększonym)
z dnia 14 października 2004 r. *

W sprawie T-137/02

Pollmeier Malchow GmbH & Co. KG, z siedzibą w Malchow (Niemcy),
reprezentowana przez adwokatów S. Völckera oraz J. Heitheckera,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisji Wspólnot Europejskich, reprezentowanej przez V. Kreuzhitzta oraz V. Di
Buccię, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez adwokata
M. Núñez-Müllera, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana,

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji
2002/821/WE z dnia 15 stycznia 2002 r. dotyczącej pomocy państwa przyznanej
przez Republikę Federalną Niemiec na rzecz Pollmeier GmbH, Malchow
(Dz.U. L 296, str. 20),

* Język postępowania: niemiecki.

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
(czwarta izba w składzie powiększonym),

w składzie: H. Legal, prezes, V. Tiili, A. W. H. Meij, M. Vilaras
i N. J. Forwood, sędziowie,

sekretarz: D. Christensen,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 4 marca
2004 r.

wydaje następujący

Wyrok

Ramy prawne

1 Motywy osiemnasty i dziewiętnasty zalecenia Komisji 96/280/WE z dnia 3 kwietnia 1996 r. dotyczącego definicji małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), zostały sformułowane w sposób następujący:

„mając na uwadze fakt, że niezależność pozostaje równocześnie fundamentalnym kryterium odróżnienia MŚP, które należąc do dużych grup, dysponują środkami i wsparciem, które nie są dostępne ich konkurentom o tych samych rozmiarach, oraz że należy dążyć do wyeliminowania konstrukcji prawnych MŚP tworzących grupy, których potencjał gospodarczy przewyższa rzeczywisty potencjał MŚP;

mając na uwadze, iż w zakresie kryterium niezależności do państw członkowskich, [Europejskiego Banku Inwestycyjnego] oraz [Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego] należy zapewnić, że definicja MŚP nie będzie obchodzona przez przedsiębiorstwa, które spełniając kryterium pod względem formalnym, są w rzeczywistości kontrolowane przez duże przedsiębiorstwo lub też wspólnie przez kilka dużych przedsiębiorstw” [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tego zalecenia poniżej].

- 2 Zgodnie z motywem dwudziestym drugiego zalecenia 96/280 „[...] należy określić wystarczająco ściśle kryteria definicji MŚP w celu zapewnienia, by przeznaczane dla nich środki trafiały w rzeczywistości do przedsiębiorstw, dla których rozmiar stanowi utrudnienie”.
- 3 Artykuł 1 załącznika do zaleceń, zatytułowany „Definicja małych i średnich przedsiębiorstw przyjęta przez Komisję”, przewiduje następujące kryteria (zwane dalej „kryteriami definicji MŚP”):

„1. MŚP definiuje się jako przedsiębiorstwa:

— zatrudniające nie więcej niż 250 osób

— i których:

roczny obrót nie przekracza 40 mln EUR albo

bilans roczny nie przekracza 27 mln EUR,

— oraz które spełniają kryterium niezależności, zdefiniowane w ust. 3.

[...]

3. Za niezależne są uważane przedsiębiorstwa, w których udział innego przedsiębiorstwa lub wspólnie kilku przedsiębiorstw niespełniających kryterium MŚP, wyrażony w posiadanym kapitale lub prawie głosu, jest nie większy niż 25 %.

[...]

4. Celem obliczenia powołanych [w ust. 1] wartości progowych należy zsumować dane dotyczące przedsiębiorstwa beneficjenta oraz wszystkich przedsiębiorstw, w których posiada on bezpośrednio lub pośrednio 25 % lub więcej kapitału zakładowego lub prawa głosu.

[...]

6. Fakt przekroczenia przez przedsiębiorstwo z datą zamknięcia bilansu, w jakikolwiek sposób, progu zatrudnienia lub powołanych progów finansowych, nie powoduje uzyskania lub utraty statusu MŚP [...], chyba że powtarza się ono w dwóch następujących po sobie latach obrotowych.

[...]

8. Progi stosowane przy obliczaniu obrotu lub całkowitego bilansu to progi odnoszące się do ostatniego zatwierdzonego rocznego okresu obrachunkowego. W przypadku nowo utworzonych przedsiębiorstw, których księgi finansowe jeszcze nie zostały zatwierdzone, progi, które mają zastosowanie, pochodzą z oceny dokonanej bona fide w trakcie roku finansowego”.

- 4 Punkt 3.2 komunikatu Komisji 96/C 213/04 w sprawie wspólnotowych wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U., C 213, str. 4, zwanego dalej „wytyczne dotyczące MŚP”), zatytułowany „Definicja małych i średnich przedsiębiorstw” przewiduje w pierwszym i drugim akapicie:

„Dla celów stosowania niniejszych wytycznych [MŚP] zostają zdefiniowane zgodnie z zaleceniem [96/280]

[...]

Trzy kryteria (zatrudnienie, obrót lub bilans, niezależność) mają charakter kumulatywny, co oznacza, iż te trzy kryteria muszą zostać łącznie spełnione. Kryterium niezależności, zgodnie z którym duże przedsiębiorstwo nie może posiadać więcej niż 25 % udziałów [w MŚP], wynika z praktyki wielu państw członkowskich, gdzie odsetek ten jest traktowany jako próg umożliwiający kontrolę. W celu zapewnienia, by MŚP były w rzeczywistości przedsiębiorstwami niezależnymi, należy wyeliminować konstrukcje prawne składające się z MŚP tworzących grupę gospodarczą, której potencjał przewyższa siłę ekonomiczną MŚP. Celem obliczenia progu zatrudnienia oraz progów finansowych należy zsumować dane dotyczące przedsiębiorstwa beneficjenta oraz wszystkich przedsiębiorstw, w których posiada ono bezpośrednio lub pośrednio 25 % lub więcej kapitału lub praw głosu”.

5 Ustawa odnosząca się do realizacji zadań w interesie społecznym (Gemeinschaftsaufgabe) „Poprawa gospodarczych struktur regionalnych” określa podstawowy system pomocy regionalnej w Niemczech. Dwudziesty siódmy plan ramowy przyjęty na podstawie tejże ustawy na okres 1996/1999 (zwany dalej „27. planem ramowym”) został zatwierdzony przez Komisję w dniu 12 czerwca 1999 r. (Dz.U. C 166, str. 9). Zgodnie z 27. planem ramowym w zakresie inwestycji realizowanych w kraju związkowym Meklemburgia-Pomorze Przednie może być przyznawana pomoc w wysokości do 50 % kwoty brutto stanowiącej wartość inwestycji, spełniających wymogi skorzystania z pomocy (zwane dalej „dopuszczalnymi kosztami inwestycji brutto”) w przypadku MŚP oraz 35 % w przypadku dużych przedsiębiorstw.

6 Z decyzji Komisji o wszczęciu postępowania przewidzianego w art. 93 ust. 2 traktatu WE, po zmianie art. 88 ust. 2 WE, wynika, iż — odpowiednio — 27. plan ramowy (Dz.U. 1999, C 80, str. 3) oraz 26. plan ramowy (Dz.U. 1997, C 341, str. 4) przyjmują definicję MŚP przewidzianą w wytycznych dotyczących MŚP.

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

7 W dniu 27 maja 1998 r. skarżąca, zwana pierwotnie Pollmeier GmbH, Malchow, wystąpiła o udzielenie pomocy w zakresie inwestycji. Decyzją z dnia 2 września 1998 r., zmienioną w dniu 12 maja 1999 r. minister gospodarki kraju związkowego Mecklenburg-Vorpommern przyznał skarżącej w ramach 27. planu ramowego pomoc w zakresie inwestycji w celu budowy tartaku w Malchow. Tartak ów miał być umiejscowiony w regionie korzystającym z pomocy na podstawie art. 87 ust. 3 lit. a) WE. Pomoc wynosząca 16 384 600 marek niemieckich (DEM) (8 377 313 EUR) stanowiła 30,23 % dopuszczalnych kosztów inwestycji brutto, wynoszących 54,2 mln DEM (27,7 mln EUR).

- 8 Ponadto skarżącej przyznana została premia uzupełniająca w wysokości 9,3 mln DEM (4,75 mln EUR), odpowiadająca 17,15 % dopuszczalnych kosztów inwestycji brutto. Poza tym w dniu 27 stycznia 1999 r. skarżąca uzyskała w ramach funduszu programu rekonstrukcji europejskiej kredyt w wysokości 5 mln DEM (2,25 mln EUR) z oprocentowaniem w wysokości 3,75 % w skali rocznej. Korzyść ustanowiona z uwagi na tę zredukowaną stopę oprocentowania odpowiadała 0,80 % dopuszczalnych kosztów inwestycji brutto. Podsumowując: przewidziane środki pomocy stanowiły 48,18 % dopuszczalnych kosztów inwestycji brutto.
- 9 Strona pozwana, po otrzymaniu licznych wniosków o stwierdzenie naruszenia reguł konkurencji dotyczących pomocy przyznanej na rzecz skarżącej, pismem z dnia 17 kwietnia 2000 r. wezwała Republikę Federalną Niemiec do przedstawienia wszystkich niezbędnych informacji w celu ustalenia, czy powołana pomoc mieści się w ramach uprzednio zatwierdzonego programu pomocy.
- 10 Pismami doręczonymi pozwanej w dniach 22 maja, 16 czerwca i 9 sierpnia 2000 r. Republika Federalna Niemiec udzieliła odpowiedzi na pismo wzywające do usunięcia braków.
- 11 Pismem z dnia 13 marca 2001 r. pozwana doręczyła jednocześnie rządowi niemieckiemu decyzję o wszczęciu procedury przewidzianej w art. 88 ust. 2 WE, doręczając jej nakaz udzielenia informacji na podstawie art. 10 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. [88] WE (Dz.U. L 83, str. 1). Zainteresowane strony zostały poinformowane o wszczęciu tej procedury i wezwane, w drodze publikacji wyżej powołanego pisma w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* z dnia 9 czerwca 2001 r. (Dz.U. 166, str. 5), do przedstawienia swych ewentualnych uwag.
- 12 Pismem z dnia 15 maja 2001 r. Republika Federalna Niemiec przedstawiła uwagi dotyczące decyzji o wszczęciu procedury i udzieliła odpowiedzi na nakaz, o którym mowa w punkcie poprzednim.

13 W dniu 15 stycznia 2002 r. strona pozwana wydała decyzję 2002/821/WE dotyczącą pomocy państwa przyznanej przez Republikę Federalną Niemiec na rzecz skarżącej (Dz.U. L 296, str. 20, zwaną dalej „sporną decyzją”).

14 Rozstrzygnięcie spornej decyzji zostało sformułowane w sposób następujący:

„Artykuł pierwszy

Pomoc w kwocie 3 650 860 EUR przyznana na rzecz skarżącej przez Republikę Federalną Niemiec jest niezgodna ze wspólnym rynkiem [...]” [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tej decyzji poniżej].

15 Jest bezsporne, że w momencie przyznania pomocy całość kapitału zakładowego skarżącej należała do spółki Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg, która w całości należy do Ralfa Pollmeiera. Spółka Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb jest również w posiadaniu 60 % kapitału zakładowego spółki Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG, Creuzburg, przy czym pozostałe 40 % kapitału zakładowego należy do Ralfa Pollmeiera.

16 Do dnia 1 czerwca 1998 r. Ralf Pollmeier posiadał również 74,25 % udziałów w kapitale zakładowym spółki amerykańskiej Inland Wood Specialities, LP, Spokane (zwaną dalej „IWS”). W dniu 1 czerwca 1998 r. Ralf Pollmeier zbył część udziałów w IWS, odpowiadających 41 % kapitału zakładowego, swojej siostrze Doris Tegelkamp, a 10 % Johnowi Gottwaldowi. Poczynając od tej daty posiada on jedynie 23,25 % kapitału zakładowego IWS.

- 17 W dniu 17 lipca 1999 r. spółka Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg, dokonała zbycia ogółu swych aktywów i pasywów — z wyjątkiem udziałów w kapitale zakładowym spółki Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG, Creuzburg, oraz w kapitale zakładowym skarżącej — nowo utworzonej w tym celu spółce Pollmeier Leimholz GmbH, Rietberg. W konsekwencji siedziba spółki Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb została przeniesiona z Rietberga do Creuzburga. Ponadto spółka Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG, Creuzburg, przekształciła się w spółkę Pollmeier Creuzburg GmbH & Co. KG, Creuzburg, podczas gdy skarżąca, dotąd występująca pod nazwą Pollmeier GmbH, Malchow, zmieniła firmę na Pollmeier Malchow GmbH & Co. KG, Malchow.
- 18 Uzasadnienie spornej decyzji dostarcza następujących szczegółów:

„56. Pomoc przyznana [na rzecz skarżącej] w latach 1998/1999 w celu budowy tartaku w Malchow i odpowiadająca maksymalnej intensywności pomocy rządu 48,18 % brutto, została rzekomo przyznana na podstawie programów pomocy regionalnej uprzednio dozwolonych przez Komisję [27. plan ramowy, ustawa o premiach podatkowych do inwestycji, fundusz programu rekonstrukcji europejskiej].

[...]

59. [Strona pozwana] zauważa, iż środki były przyznawane w regionach o trudnej sytuacji, do których odnosi się art. 87 ust. 3 [lit. a) WE]. Jednocześnie zwraca ona uwagę, iż na podstawie odpowiednich programów pomocy maksymalna intensywność dozwolonej pomocy osiąga w tych regionach 35 % brutto w stosunku do dużych przedsiębiorstw oraz 50 % brutto w odniesieniu do MŚP. Stawki te stanowią maksymalny pułap pomocy znajdujący zastosowanie w przypadku pomocy przyznawanej na podstawie kilku programów pomocy regionalnej jednocześnie lub ze środków gminnych, regionalnych, krajowych lub wspólnotowych.

60. Mając na uwadze intensywność pomocy rządu 48,18 % brutto, należy przypomnieć, że wszelkie dostępne informacje świadczą, iż skoro pomoc na rzecz [skarżącej] została dozwolona, beneficjent spienił kryteria ustalone w odniesieniu do MŚP w obowiązujących wspólnotowych wytycznych i zaleceniu [96/280].

[...]

70. Zdaniem [pozwanej] jako rok przyznania pomocy należy traktować rok 1998. W konsekwencji to pułap zatrudnienia i dane gospodarcze beneficjenta odnoszące się do lat obrotowych 1997 i 1996 należy brać pod uwagę [...].

71. [Skarżąca] — odmiennie niż argumentuje [Republika Federalna Niemiec] — uważa, iż spółka amerykańska IWS winna być brana pod uwagę w procesie określania podmiotu beneficjenta. W latach 1996 i 1997 przedsiębiorstwo beneficjenta obejmowało Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg, Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG, Creuzburg, oraz IWS. Te trzy spółki są kontrolowane w sposób pośredni lub bezpośredni przez Ralfa Pollmeiera i prowadzą identyczną lub podobną działalność gospodarczą, co pozwala przyjąć, iż są one zintegrowane pod względem gospodarczym. Żadna z tych spółek nie może być uznana za niezależną jednostkę gospodarczą. Stopień integracji gospodarczej pomiędzy IWS a dwoma tartakami Pollmeier jest dostatecznie wysoki, by wywieść wniosek, iż stanowią one jedną i tę samą jednostkę gospodarczą.

72. Biorąc pod uwagę lata obrotowe 1996 i 1997 widoczne jest, iż w 1998 r. beneficjent nie był MŚP. W 1996 r. całkowity pułap zatrudnienia kształtował się na poziomie 416 pracowników, a całkowity roczny obrót wynosił 44,8 miliona EUR,

przekraczając progi ustalone w odniesieniu do MŚP. W 1997 r. beneficjent zatrudniał 465 pracowników, a jego roczny obrót wynosił 66,73 miliona EUR, z całkowitym bilansem rządu 29,19 miliona EUR — dane przewyższające progi ustalone w odniesieniu do MŚP. W konsekwencji beneficjent przekroczył powołane progi w dwóch następujących po sobie latach obrotowych.

[...]

80. Zalecenie [96/280] precyzuje, iż przedsiębiorstwo nie uzyskuje statusu MŚP lub traci ten status wówczas, gdy jakiegokolwiek przekroczenie progów ma miejsce w dwóch następujących po sobie latach obrotowych. Jest jasne, iż z datą 1 czerwca 1998 r. beneficjent przekroczył progi ustalone dla MŚP. Okoliczność ta winna być uwzględniona w trakcie kontroli statusu MŚP beneficjenta, zgodnie z art. 1 ust. 6 załącznika do zalecenia. W momencie przyznawania pomocy, tj. w 1999 r., dane dotyczące przedsiębiorstwa korzystającego z pomocy kształtowały się poniżej progów ustalonych dla MŚP przez okres krótszy niż rok. Fakt ten sprawił, iż [pозwana] uznała, iż beneficjent nie odpowiada definicji MŚP i że nic nie uprawnia wniosku, iż momencie przyznania pomocy przedsiębiorstwo to zmagало się z trudnościami właściwymi dla MŚP.

[...]

82. [Pozwana] wyraża wątpliwość, czy przekształcenia w strukturze kapitału zakładowego [IWS] miały inne cele niż obejście definicji MŚP [...].

83. Ani [Republika Federalna Niemiec], ani beneficjent nie dostarczyli jakiegokolwiek uzasadnienia dla zmiany w obrębie struktury własności udziałów grupy Pollmeier. Wydaje się, iż jednym celem owej reorganizacji było zapewnienie, iż [skarżąca] będzie mogła czerpać z korzyści przyznawanych MŚP w celu zrównoważenia utrudnień, z którymi borykają się takie przedsiębiorstwa i wynikających z ich rozmiarów. Krótkie spojrzenie na strukturę grupy Pollmeier, na stosunki pomiędzy wspólnikami składających się na nią spółek i ich współzależność gospodarczą nie wywołuje wrażenia, by grupa ta borykała się z utrudnieniami właściwymi MŚP, do których odnoszą się wspólnotowe ramy prawne. Skarżąca korzysta tym samym z obecności na rynku innych spółek grupy Pollmeier i z technologii istniejących tartaków z tym skutkiem, iż nie musi ona pokonywać trudności (technologicznych i dystrybucyjnych) właściwych funkcjonowaniu na danym rynku.

[...]

86. Ze względu na to, iż beneficjentem pomocy jest duże przedsiębiorstwo, przyznana pomoc nie może być traktowana jako pomoc istniejąca powyżej progu 35 % przewidzianego w warunkach programu pomocy, tak więc pozostałe 13,18 % winno być uważane za nową pomoc. Jako że nowa pomoc została przyznana bez zgody Komisji, jest ona niezgodna z prawem.

[...]”.

Przebieg postępowania i żądania stron

- 19 Pismem procesowym, które wpłynęło do sekretariatu Sądu w dniu 29 kwietnia 2002 r., skarżąca wniosła niniejszą skargę.

- 20 Pismem z dnia 26 listopada 2002 r. skarżąca wycofała swe żądanie ewentualne zmierzające do stwierdzenia nieważności spornej decyzji w zakresie, w jakim kwota do zwrotu określona w art. 1 przekracza 2 808 319,95 EUR.
- 21 W sprawozdaniu sędziego sprawozdawcy Sąd (czwarta izba w składzie powiększonym) podjął decyzję o otwarciu procedury ustnej i w ramach środków organizacji postępowania przewidzianych w art. 64 regulaminu Sądu wezwał strony do przedstawienia pewnych dokumentów. Strony zastosowały się do wezwania w przepisany terminie.
- 22 Strony przestawiły swoje stanowiska oraz udzieliły odpowiedzi na pytania postawione przez Sąd na rozprawie w dniu 4 marca 2004 r.
- 23 Strona skarżąca wnosi do Sądu o:
- stwierdzenie nieważności spornej decyzji;
 - obciążenie pozwanej kosztami postępowania.
- 24 Strona pozwana wnosi do Sądu o:
- oddalenie skargi;

— obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

Co do prawa

25 Skarżąca powołuje trzy zarzuty na poparcie swej skargi o stwierdzenie nieważności. Pierwszy z nich opiera się na naruszeniu prawa przy stosowaniu zalecenia 96/280, drugi na błędzie w ocenie w zakresie obejścia kryteriów definicji MŚP, a trzeci zarzut opiera się na naruszeniu prawa i błędnej ocenie integracji gospodarczej oraz istnienia utrudnień charakterystycznych dla MŚP.

26 Jako że pierwszy i trzeci zarzut odnoszą się w istocie do tej samej kwestii — czy pozwana mogła dokonać analizy integracji gospodarczej i istnienia utrudnień gospodarczych, wykraczając poza kryteria zdefiniowane w zaleceniu 96/280 — należy je zatem rozpoznać łącznie.

W przedmiocie zarzutu pierwszego i trzeciego, opartych na naruszeniu prawa i błędzie w ocenie przy stosowaniu zalecenia 96/280

Argumenty stron

27 Skarżącą uważa, że wydając zalecenie 96/280 Komisja dokonała wiążącej wykładni pojęcia MŚP. W konsekwencji oddzielna analiza integracji gospodarczej lub utrudnień charakterystycznych dla MŚP jest niezgodna z prawem, ponieważ kryteria

te służą właśnie ustaleniu, czy ma miejsce integracja gospodarcza i czy zachodzą utrudnienia charakterystyczne dla MŚP. W opinii skarżącej celem rzeczowego zalecenia 96/280 była normalizacja tej analizy celem zapewnienia w ten sposób pewności i równości wobec prawa. Wynika stąd, iż Komisja nie miała możliwości zbadania rzeczywistego potencjału gospodarczego beneficjenta pomocy, wykraczając poza jego formalny status.

- 28 Skarżąca podnosi, iż pozwana błędnie uznała w spornej decyzji, że skarżąca w decydującym momencie nie spełniała wszystkich kryteriów definicji MŚP. Nie kwestionuje ona faktów stanowiących podstawę spornej decyzji, lecz uważa, iż pozwana nie powinna była uwzględniać danych gospodarczych IWS osiągniętych w trakcie omawianego okresu w celu oceny, czy skarżąca może być traktowana jako MŚP.
- 29 W tej kwestii podnosi ona, po pierwsze, że całość jej kapitału zakładowego należy bezpośrednio lub pośrednio do Ralfa Pollmeiera. Skarżąca uważa, że Ralf Pollmeier, będąc osobą fizyczną, nie może być traktowany jako przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 1 ust. 3 załącznika do zalecenia 96/280. Jej zdaniem wynika stąd, iż spełniła ona kryterium niezależności.
- 30 Po wtóre skarżąca podnosi, iż nawet gdyby traktować osobę Ralfa Pollmeiera jako przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 1 ust. 3 załącznika do zalecenia 96/280, nadal spełniałoby ono kryteria definicji MŚP.
- 31 Zdaniem skarżącej, jeżeli osoba Ralfa Pollmeiera miałaby być traktowana jako przedsiębiorstwo w celu zastosowania art. 1 ust. 3 załącznika do zalecenia 96/280, to dane dotyczące tego „przedsiębiorstwa” winny być ustalane poprzez zsumowanie wyników wszystkich spółek, w których Ralf Pollmeier w momencie przyznania pomocy posiadał, w bezpośredni lub pośredni sposób, 25 % lub więcej kapitału zakładowego lub prawa głosu.

- 32 W tej kwestii skarżąca podkreśla, iż sporna pomoc została jej przyznana mocą decyzji z dnia 2 września 1998 r., która następnie była przedmiotem istotnych zmian w dniu 12 maja 1999 r.
- 33 Podaje, że w tym okresie Ralf Pollmeier posiadał, pośrednio lub bezpośrednio, 25 % lub więcej kapitału zakładowego w spółkach Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg, i Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG, Creuzburg, jak również skarżącej. W tym czasie Ralf Pollmeier nie posiadał 25 % lub więcej kapitału zakładowego IWS lub praw głosu w ramach zarządu tej spółki.
- 34 Zdaniem skarżącej art. 1 ust. 8 załącznika do zalecenia 96/280 odnosi się do ostatniego zatwierdzonego roku obrotowego jedynie w kontekście obliczania danych celem zastosowania kryteriów definicji MŚP do przedsiębiorstwa beneficjenta, a nie w celu określenia przedsiębiorstw, których dane winny być zsumowane w rozumieniu art. 1 ust. 4 załącznika do zalecenia. Wynika stąd, iż dane odnoszące się do „przedsiębiorstwa”, jakie stanowi osoba Ralfa Pollmeiera, byłyby identyczne z danymi z rubryki „W sumie”, która jest częścią tabeli przedstawionej w pkt 70 uzasadnienia spornej decyzji, po odjęciu danych odnoszących się do spółki IWS oraz z danymi z rubryki „W sumie po odjęciu IWS” — części tabeli przedstawionej w pkt 73 uzasadnienia zaskarżonej decyzji, uwzględniając, iż w momencie przyznania pomocy Ralf Pollmeier posiadał mniej niż 25 % kapitału zakładowego IWS. Zatem dane dotyczące „przedsiębiorstwa” w osobie Ralfa Pollmeiera znajdują się poniżej pułapów, do których odnosi się art. 1 ust. 1 załącznika do zalecenia 96/280, co oznacza, iż „przedsiębiorstwo” w osobie Ralfa Pollmeiera spełniało wszystkie kryteria definicji MŚP. Tym samym skarżąca spełnia kryterium niezależności przewidziane w art. 1 ust. 3 załącznika zalecenia 96/280.
- 35 Zdaniem skarżącej warunki określone w art. 1 ust. 6 załącznika zalecenia nr 96/280 (zwane dalej „zasadą dwóch kolejnych lat obrotowych”) mają zastosowanie do dwóch pierwszych tiretów art. 1 ust. 1 (pułapy odnoszące się do liczby pracowników i obrotu), a nie do kryterium niezależności przewidzianego w art. 1 ust. 3 lub do progu 25 % przewidzianego w art. 1 ust. 4.

- 36 Skarżąca stwierdza, iż z datą 1 czerwca 1998 r. uzyskała ona ponowną niezależność w rozumieniu art. 1 ust. 3 załącznika do zalecenia 96/280, spełniając wszystkie kryteria definicji MŚP i nie ma potrzeby przywiązywania jakiegokolwiek wagi do zasady dwóch kolejnych lat finansowych.
- 37 Skarżąca uznała, iż pozwana w każdym razie dokonała błędnej oceny wysnuwając wnioski, iż istnieje grupa Pollmeier. Podkreśla ona, iż w rzeczywistości nie istnieje jedna grupa Pollmeier, ale co najwyżej „grupa” składająca się ze spółek, w których Ralf Pollmeier posiada swe udziały, w ramach której znajduje się „grupa Pollmeier-Rietberg”. Uważa ona, iż przynależność do tej samej rodziny co inni wspólnicy nie wystarcza do wykazania integracji gospodarczej tych spółek. Zdaniem skarżącej 23,25 % udziału Ralfa Pollmeiera w IWS, poczynawszy od 1 czerwca 1998 r., nie wyposaża go w żadne prerogatywy w zakresie kierownictwa lub kontroli. Co się tyczy IWS skarżąca w szczególności podkreśla, iż John Gottwald, będący od dnia 1 czerwca 1998 r. jedynym odpowiedzialnym w zakresie zarządu, sprawował tę funkcję jeszcze przed tą datą. Skarżąca dodaje, iż Ralf Pollmeier nigdy nie spędza w Stanach Zjednoczonych więcej niż jednego lub dwóch dni rocznie.
- 38 Według skarżącej przedsiębiorstwa należące do Ralfa Pollmeiera nie miały żadnych punktów wspólnych, tak jako konsumenci, jak i jako dostawcy, z przedsiębiorstwami, w których kapitale zakładowym posiadają większościowy udział inni członkowie rodziny Pollmeier. Przedsiębiorstwa te funkcjonują na różnych rynkach. Nie prowadzą one również wspólnej rachunkowości czy zarządzania zasobami ludzkimi.
- 39 Skarżąca zauważa, iż strona internetowa www.pollmeier.com, do której odnosi się pkt 16 uzasadnienia spornej decyzji, nie była od dawna aktualizowana. Skarżąca dodaje, iż tekst umieszczony na stronie internetowej nie może sam w sobie stanowić decydującego dowodu sensie prawnym na integrację gospodarczą.

40 Pozwana podnosi, po pierwsze, iż skarżąca nie posiadała statusu MŚP w momencie przyznania pomocy. W rzeczywistości ani w 1998 r., ani w 1999 r. nie spełniała ona kryterium niezależności. Pozwana podkreśla, iż zgodnie z prawem konkurencji pojęcie przedsiębiorstwa obejmuje również osoby fizyczne.

41 W tej kwestii podkreśla ona, iż nie kwestionuje się, że Ralf Pollmeier kontrolował spółkę IWS aż do 1 czerwca 1998 r., a jego późniejsze zmniejszenie udziału w tej spółce polegało jedynie na przeniesieniu 41 % udziałów na siostrę Doris Tegelkamp oraz 10 % na Johna Gottwalda, co miało ten skutek, iż nawet po dniu 1 czerwca 1998 r. bracia Pollmeier i ich siostra wciąż posiadali wspólnie 89 % udziałów w IWS. Według pozwanej Ralf Pollmeier, jego brat E. Pollmeier i jego siostra Doris Tegelkamp, którzy posiadają wspólnie 89 % kapitału IWS, stanowią „odrębną jednostkę gospodarczą wspólników”.

42 Pozwana precyzuje, że jej zdaniem beneficjentem spornej pomocy jest grupa Pollmeier, a nie jedynie skarżąca.

43 Po wtóre pozwana podnosi, iż te same szczegółowe przepisy dotyczące sposobu obliczania, wyszczególnione w art. 1 ust. 6–8 załącznika do zalecenia 96/280, mają zastosowanie zarówno do beneficjenta, jak i jego spółek matek.

44 W konsekwencji beneficjent nie jest MŚP, skoro co najmniej 75,01 % jego wspólników to MŚP.

- 45 Pozwana uważa, iż definicja MŚP nie powinna być stosowana w sposób mechaniczny i formalistyczny. Jest ona zdania, iż nie wszystkie przedsiębiorstwa, które odpowiadają pod względem formalnym definicji MŚP, są w rzeczywistości MŚP. Wręcz przeciwnie, zalecenie pozwala *expressis verbis* na pewną elastyczność, a co za tym idzie możliwość uwzględnienia rzeczywistego potencjału gospodarczego beneficjenta bez względu na jego formalny status.
- 46 Pozwana zauważa, iż potrzeba pewności prawa i „pewności planowania” nie pozostają w sprzeczności z jej interpretacją. Jej zdaniem właśnie pewność prawa i „pewność planowania” rzeczywistych MŚP wymaga, by nie były one poszkodowane w stosunku do swych konkurentów, których ogólna sytuacja kształtuje się odmiennie niż w przypadku MŚP.
- 47 Co się tyczy zarzucanego błędu w ocenie, pozwana podkreśla, że skarżąca nie była w stanie wykazać w sposób wystarczający skutków niekorzystnej sytuacji strukturalnej typowej dla MŚP w spornym okresie. Pozwana odnosi się do strony internetowej IWS, występującej odtąd pod firmą Hardwood, która dowodzi jej zdaniem zintegrowanego, światowego podejścia grupy Pollmeier.

Ocena Trybunału

- 48 Po pierwsze należy zbadać argument skarżącej oparty na tym, jakoby pozwana oparła swą decyzję na definicji pojęcia MŚP, która odbiega od definicji sformułowanej w zaleceniu 96/280 uznając, iż „przedsiębiorstwo beneficjenta obejmowało Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg, Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG, Creuzburg, i IWS”.

49 Motyw 71 spornej decyzji stanowi w tej kwestii:

„[...] W latach 1996 i 1997 przedsiębiorstwo beneficjenta obejmowało Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg, Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG, Creuzburg, oraz IWS. Te trzy spółki są kontrolowane w sposób pośredni lub bezpośredni przez Ralfa Pollmeiera i prowadzą identyczną lub podobną działalność gospodarczą, co pozwala przyjąć, iż są one gospodarczo zintegrowane. Żadna z tych spółek nie może być uznana za niezależną jednostkę gospodarczą. Stopień integracji gospodarczej pomiędzy IWS a dwoma tartakami Pollmeier jest dostatecznie wysoki, by wywieść wniosek, iż stanowią one jedną i tę samą jednostkę gospodarczą”.

50 Należy przypomnieć, iż zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w przypadkach, gdy niezależne pod względem prawnym osoby fizyczne lub prawne stanowią jedną jednostkę gospodarczą, z punktu widzenia stosowania wspólnotowych reguł konkurencji należy je traktować jako jedno przedsiębiorstwo (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 12 lipca 1984 r. w sprawie C-170/83 Hydrotherm, Rec. str. 2999, pkt 11, oraz, analogicznie, wyrok Sądu z dnia 29 czerwca 2000 r. w sprawie T-234/95 DSG przeciwko Komisji, Rec. str. II-2603, pkt 124).

51 W dziedzinie pomocy państwa wątpliwość, czy istnieje jednostka gospodarcza, pojawia się głównie w kontekście określenia osoby beneficjenta pomocy (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 14 listopada 1984 r. w sprawie 323/82 Intermills przeciwko Komisji, Rec. str. 3809, pkt 11 i 12). W tej kwestii orzeczono, że Komisja dysponuje szerokim zakresem swobodnego uznania dla ustalenia, czy spółki będące częścią grupy winny być traktowane w kontekście stosowania programów pomocy państwa jako jedna jednostka gospodarcza, czy raczej jako podmioty autonomiczne pod względem prawnym i finansowym (zob. podobnie wyrok Sądu z dnia 25 czerwca 1998 r. w sprawach połączonych T-371/94 i T-394/94 British Airways i in. przeciwko Komisji, Rec. str. II-2405, pkt 313 i 314 oraz, analogicznie, ww. wyrok w sprawie DSG przeciwko Komisji, pkt 124).

- 52 Swoboda uznania Komisji oznacza uwzględnienie i ocenę złożonych pod względem gospodarczym faktów i okoliczności. Z uwagi na fakt, że sąd wspólnotowy nie może zastąpić oceny autora decyzji własną oceną faktów, zwłaszcza na płaszczyźnie gospodarczej, kontrola Sądu musi ograniczyć się w tym zakresie do zbadania, czy nie doszło do naruszenia przepisów proceduralnych oraz obowiązku uzasadnienia aktu, a także czy nie wystąpił błąd co do okoliczności faktycznych oraz czy nie wystąpił oczywisty błąd w ocenie i czy nie doszło do nadużycia władzy (wyrok Sądu z dnia 14 maja 2002 r. w sprawie T-126/99 Graphischer Maschinenbau przeciwko Komisji, Rec. str. II-2427, pkt 32).
- 53 Ponadto, jak wynika to *expressis verbis* z art. 87 ust. 3 WE oraz art. 88 WE, Komisja „może” uznać za zgodną ze wspólnym rynkiem pomoc przewidzianą przez pierwszy z tych dwóch przepisów. Stąd też nawet jeśli na Komisji zawsze spoczywa obowiązek zajęcia stanowiska co do zgodności ze wspólnym rynkiem pomocy państwa, nad którą sprawuje ona kontrolę, nawet w okolicznościach gdy nie była ona przedmiotem notyfikacji (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 14 lutego 1990 r. w sprawie C-301/87 Francja przeciwko Komisji, zwanej „Boussac”, Rec. str. I-307, pkt 15–24), to Komisja nie jest zobowiązana do uznania tego rodzaju pomocy za zgodną ze wspólnym rynkiem (zob. analogicznie wyrok Trybunału z dnia 13 lutego 2003 r. w sprawie C-409/00 Hiszpania przeciwko Komisji, Rec. str. I-1487, pkt 94).
- 54 Należy jednocześnie przypomnieć, iż Komisja jest związana wytycznymi i komunikatami, które wydaje w dziedzinie kontroli pomocy państwa, w zakresie w jakim pozostają one w zgodności z normami traktatu oraz są przyjęte przez państwa członkowskie (ww. wyrok w sprawie Hiszpania przeciwko Komisji, pkt 95, i wyrok Trybunału z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie C-91/01 Włochy przeciwko Komisji, Rec. str. I-4355, pkt 45).
- 55 W niniejszej sprawie skarżąca uważa w istocie, iż przepisy zalecenia 96/280 są sformułowane w taki sposób, iż nie pozostawiają Komisji marginesu swobodnego uznania w zakresie definicji pojęcia MŚP poza ramami określonymi powołanym zaleceniem.

- 56 Należy zauważyć tutaj, iż jak wynika z pkt 1.2 wytycznych dotyczących MŚP, przychylnie stanowisko Komisji w dziedzinie pomocy państwa MŚP jest uzasadnione niedoskonałościami rynku, które sprawiają, że te przedsiębiorstwa borykają się z pewną ilością trudnień, które ograniczają rozwój, pożądaną z społecznego i gospodarczego punktu widzenia.
- 57 Z pkt 3.2 wytycznych dotyczących MŚP wynika, iż przedsiębiorstwo winno spełnić trzy kryteria, mianowicie kryterium dotyczące liczby zatrudnionych osób, kryterium finansowe i kryterium niezależności (ww. wyrok w sprawie Włochy przeciwko Komisji, pkt 46 i 47).
- 58 Odnosząc się do drugiego z kryteriów, art. 1 ust. 3 załącznika do zalecenia 96/280 przewiduje, iż za niezależne uważane są przedsiębiorstwa, w których udział innego przedsiębiorstwa lub wspólnie kilku przedsiębiorstw nieodpowiadających definicji MŚP, wyrażony w posiadanym kapitale zakładowym lub prawie głosu, jest nie większy niż 25 %.
- 59 Artykuł 1 ust. 4 załącznika do zalecenia 96/280 przewiduje jednocześnie, iż dla obliczenia progów przewidzianych w ust. 1 należy zsumować dane przedsiębiorstwa beneficjenta i wszystkich przedsiębiorstw, w których posiada ono, bezpośrednio lub pośrednio, 25 % lub więcej kapitału zakładowego lub praw głosu.
- 60 Należy podnieść, iż rozstrzygnięcie aktu jest nierozzerwalnie związane z jego uzasadnieniem w ten sposób, że w razie potrzeby jego wykładnia winna być dokonywana z uwzględnieniem podstaw jego wydania (zob. wyrok Trybunału z dnia

15 maja 1997 r. w sprawie C-355/95 P TWD przeciwko Komisji, Rec. str. I-2549, pkt 21, oraz ww. wyrok w sprawie Włochy przeciwko Komisji, pkt 49).

- 61 W niniejszym przypadku w szczególności z motywów osiemnastego, dziewiętnastego i dwudziestego drugiego zalecenia, jak również z pkt 3.2 wytycznych w sprawie MŚP wynika, iż celem kryterium niezależności jest zapewnienie, by środki przeznaczone dla MŚP były w rzeczywistości wykorzystywane przez przedsiębiorstwa, dla których rozmiar stanowi utrudnienie, nie natomiast przez przedsiębiorstwa należące do dużej grupy, które mają zatem dostęp do środków i wsparcia, jakimi nie dysponują ich konkurenci o tych samych rozmiarach, ale nienależący do dużej grupy. Jednocześnie wynika stąd, iż w celu objęcia pomocą jedynie przedsiębiorstw stanowiących w rzeczywistości MŚP należy dążyć do wyeliminowania bytów prawnych, w ramach których MŚP tworzą grupy gospodarcze, których potencjał gospodarczy przewyższa rzeczywisty potencjał MŚP, oraz należy zapewnić, by definicja MŚP nie była obchodzona z powodów czysto formalnych.
- 62 Wykładni art. 1 ust. 3 i 4 zalecenia 96/280 należy zatem dokonywać w świetle tego celu, tak by dane przedsiębiorstwa, nawet należące w części mniejszej niż 25 % do innego przedsiębiorstwa, były brane pod uwagę w celu dokonania obliczeń progów powołanych w ust. 1 tego artykułu, w okolicznościach gdy przedsiębiorstwa te — mimo faktu iż są od siebie niezależne pod względem formalnym — stanowią jedną jednostkę gospodarczą (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie Włochy przeciwko Komisji, pkt 51).
- 63 Wynika stąd, iż swoboda uznania Komisji w zakresie określenia, czy spółki będące częścią grupy powinny być uważane za jednostkę gospodarczą, czy też za autonomiczne pod względem prawnym i finansowym w celach stosowania programów pomocy państwa, nie została zmieniona komunikatami wydanymi w tej materii. W szczególności Komisja może uznać, iż przedsiębiorstwo jest częścią jednostki gospodarczej nie odpowiadającej kryteriom definicji MŚP, mimo że część kapitału tego przedsiębiorstwa będąca w posiadaniu innego przedsiębiorstwa należącego do tej samej jednostki gospodarczej jest mniejsza niż 25 %.

64 Tym samym pozwana miała prawo do określenia na wstępie, czy skarżąca jest częścią grupy, która winna być uważana za jednostkę gospodarczą, oraz przystąpienia następnie jedynie do badania, czy grupa ta spełnia kryteria określone w art. 1 ust. 1 załącznika do zalecenia 96/280.

65 W tych okolicznościach nieskuteczny jest zarzut skarżącej, zgodnie z którym pozwana naruszyła prawo posługując się w spornej decyzji pojęciem MŚP, które różni się od definicji sformułowanej z zaleceniu i wytycznych dotyczących MŚP.

66 Wynika stąd jednocześnie, iż argument skarżącej kwestionujący zastosowanie art. 1 ust. 8 załącznika do zalecenia 96/280 w celu określenia przedsiębiorstw, których dane winny być uwzględnione w rozumieniu ust. 4 rzeczonego artykułu, nie może być uwzględniony. W rzeczywistości kwestia, czy udział Ralfa Pollmeiera w kapitale zakładowym IWS przekracza, czy też nie przekracza 25 %, nie ma zasadniczego znaczenia dla oceny, czy spółka ta jest częścią jednostki gospodarczej korzystającej z pomocy. W konsekwencji okoliczność, iż Ralf Pollmeier zbył swe udziały w dniu 1 czerwca 1998 r. jest sama w sobie pozbawiona jakiegokolwiek znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszego sporu.

67 Należy ponadto zbadać, czy Komisja dokonała oczywiście błędnej oceny uznając, iż różne spółki będące w posiadaniu Ralfa Pollmeiera i jego rodziny stanowią jednostkę gospodarczą ze względu na fakt, iż stosunki pomiędzy skarżącą a innymi spółkami należącymi do członków rodziny Pollmeier miały odmienny charakter niż stosunki przeważające, co do zasady, pomiędzy osobnymi i niezależnymi przedsiębiorstwami.

68 W niniejszej sprawie strony są zgodne co do faktu, że skarżąca jest częścią grupy spółek tworzonych przez Ralfa Pollmeiera poczynając od 1987 r. W rzeczywistości

udziały kapitale zakładowym skarżącej należały w momencie przyznania pomocy w całości do spółki Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg, która z kolei należy w 100 % do Ralfa Pollmeiera. Poza tym spółka Pollmeier GmbH Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg, jest posiadaczem 60 % udziałów w kapitale zakładowym spółki Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG, Creuzburg, której kolejne 40 % udziałów w kapitale zakładowym należy bezpośrednio do Ralfa Pollmeiera.

69 Poza tym aż do dnia 1 czerwca 1998 r. Ralf Pollmeier posiadał 74,25 % udziałów w IWS, a jego brat pozostałą część. Jak zostało jednocześnie ustalone, owa zmiana strukturze kapitału zakładowego IWS nastąpiła w dniu 1 czerwca 1998 r., w trzy dni po 27 maja 1998 r. tj. dacie złożenia przez skarżącą wniosku o przyznanie pomocy w zakresie inwestycji. Poza tym 41 % udziałów w spółce IWS, należące do Ralfa Pollmeiera, zostało zbyte na rzecz jego siostry, a 10 % na rzecz Johna Gottwalda, a ten, zgodnie z twierdzeniami skarżącej, którym nie zaprzeczono, nie jest członkiem rodziny Pollmeier. Jak wynika z powyższego, 89 % udziałów spółce IWS należy do Ralfa Pollmeiera i członków jego rodziny (jego brata i siostry).

70 Sąd uznał jednocześnie, iż skarżąca, jak również spółki IWS, Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg, i Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG, Creuzburg, prowadziły identyczną lub podobną działalność gospodarczą, co pozwala stwierdzić, iż spółki te są gospodarczo zintegrowane. Jednocześnie w pkt 16 i 17 uzasadnienia spornej decyzji pozwana dostarczyła następujących szczegółowych informacji:

„Na stronie internetowej grupy Pollmeier różne należące do grupy spółki, w tym IWS, są opisane jako »miejsca produkcji« grupy Pollmeier [...]. Dystrybucja towarów IWS w Europie na podstawie umowy przedstawicielstwa handlowego została zapewniona przez Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg do dnia 17 lipca 1999 r. [...]. Do dnia 1 czerwca 1998 r. wszystkie spółki grupy Pollmeier były kierowane w bardziej lub mniej bezpośredni sposób przez Ralfa Pollmeiera, za pośrednictwem Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg. Obecne na tym samym rynku i kontrolowane przez tę samą osobę, nie cieszą się żadną

autonomią na poziomie gospodarczym i należy je uważać za integralną część jednej i tej samej jednostki gospodarczej”.

- 71 Skarżąca ogranicza się do stwierdzenia, że tartaki w Creuzburgu i w Malchowie, z jednej strony, i IWS, z drugiej strony, nie prowadziły działalności na tym samym polu, nie pracowały wspólnie i nie były łącznie zarządzane. Nie prowadziły również wspólnej rachunkowości ani zarządzania zasobami ludzkimi. Skarżąca dodaje ponadto, iż ona sama jak i IWS nie funkcjonują na tym samym rynku. Podnosi ona tutaj, iż tartaki w Creuzburgu i Malchowie koncentrują się na działalności tartacznej, podczas gdy IWS produkuje klejone panele drewniane.
- 72 Skarżąca nie przedstawiła niemniej jednak żadnej okoliczności obalającej twierdzenia pozwanej.
- 73 W rzeczywistości odnośnie do braku wspólnej kontroli nad różnymi przedsiębiorstwami należącymi do rodziny Polmeier skarżąca nie kwestionuje danych odnoszących się do udziałów należących do rodziny, ale stwierdza — nie powołując jednak dowodów na tę okoliczność — że udział ten nie oznacza sprawowania faktycznej kontroli.
- 74 Ponadto skarżąca nie przytacza żadnego dowodu pozwalającego wykazać, iż ze względu na powiązania łączące ją z innymi spółkami grupy Polmeier oraz podobieństwa działalności wykonywanej przez wszystkie spółki nie mogła ona

korzystać ani z obecności na rynku innych spółek grupy Pollmeier, ani z istniejących technologii obróbki drewna. Należy zatem uznać, że uniknęła ona przeszkód polegających na utrudnionym dostępie do technologii i sieci dystrybucji, niezbędnych do wejścia na ten rynek, z którymi to borykają się MŚP.

- 75 Tym samym skarżąca nie wykazała w żaden sposób, by pozwana dokonała oczywiście błędnej oceny uznając, iż różne spółki należące do Ralfa Pollmeiera i jego rodziny stanowią jedną jednostkę gospodarczą.
- 76 Co do faktu, że skarżąca zarzuca pozwanej, iż w trakcie procedury administracyjnej nie wyszczególniła ona w wystarczający sposób odnoszących się do tego zarzutu faktów, pozostaje stwierdzić, że z wezwania do przedstawienia uwag na podstawie art. 88 ust. 2 WE w sprawie przedmiotowej pomocy, opublikowanego w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* w dniu 9 czerwca 2001 r. wynika, iż pozwana w części podsumowania tego komunikatu zatytułowanej „Ocena” stwierdziła, iż „zgodnie z pewnymi wskazówkami różne jednostki wyposażone w osobowość prawną pracują pod tym samym zarządem, a ich działalność produkcyjna jest koordynowana w sposób właściwy jednemu przedsiębiorstwu” [tłumaczenie nieoficjalne]. Pozwana dodała, iż „miała ona wątpliwości, czy sama osoba prawna Pollmeier Malchow GmbH mogła być uważana za beneficjenta pomocy”. Ponadto, jak wynika z pisma z dnia 13 marca 2001 r., którym pozwana dokonała notyfikacji Republice Federalnej Niemiec swej decyzji o wszczęciu procedury przewidzianej w art. 88 ust. 2 WE, oraz w szczególności z ósmego pytania sformułowanego w tym piśmie, pozwana wezwała Republikę Federalną Niemiec do dostarczenia jej informacji co do związków pomiędzy Ralfem Pollmeierem, Ekkerhardem Pollmeierem i Doris Tegelkamp, z których ostatni wydawali się być wspólnikami lub członkami zarządu spółek, należących do grupy Pollmeier. Argument skarżącej należy zatem odrzucić jako nietrafny.
- 77 Pozwana mogła zatem — nie dokonując oczywiście błędnej oceny — uznać, że z uwagi na powiązania gospodarcze, integrację pewnych ich struktur i skład ich kapitału, skarżąca i spółki IWS, Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg, i Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG, Creuzburg, tworzą jedną i tę

samą jednostkę gospodarczą oraz że IWS winna być zatem brana pod uwagę przy określaniu beneficjenta pomocy.

78 Uwzględniając, iż skarżąca nie kwestionuje, że wraz z danymi dotyczącymi IWS grupa nie spełnia kryteriów definicji MŚP, pozwana słusznie uznała, iż beneficjentem pomocy jest duże przedsiębiorstwo.

79 Jak wynika z powyższego, pozwana słusznie uznała w pkt 86 uzasadnienia spornej decyzji, że „ze względu na to, iż beneficjentem pomocy [państwa] jest duże przedsiębiorstwo, przyznana pomoc nie [mogła] być traktowana jako pomoc istniejąca powyżej progu 35 % przewidzianego w warunkach programu pomocy, tak więc pozostałe 13,18 % winno [było] być uważane za nową pomoc”, oraz że [j]ako że nowa pomoc została przyznana bez zgody Komisji, [była] ona niezgodna z prawem”.

80 Wreszcie skoro pozwana mogła uznać — nie naruszając przy tym prawa ani nie popełniając oczywistego błędu w ocenie — iż różne spółki będące w posiadaniu przez Ralfa Pollmeiera i jego rodziny stanowią jednostkę gospodarczą, to wynika stąd, niezależnie od zastosowania reguły wymagającej uwzględnienia dwóch następujących po sobie lat obrachunkowych, że beneficjent pomocy przekroczył pułapy przewidziane przez kryteria definicji MŚP, skoro dane dotyczące IWS należało wziąć pod uwagę. Tym samym argumenty skarżącej oparte na domniemanym naruszeniu art. 1 ust. 6 załącznika do zalecenia 96/280 pozostają bez znaczenia dla sprawy.

81 Jak wynika z powyższego, pierwszy i trzeci zarzut winny być oddalone.

W przedmiocie zarzutu drugiego, opartego na błędzie w ocenie w zakresie obejścia kryteriów definicji MŚP

- 82 Jak wynika z analizy pierwszego i trzeciego zarzutu przeprowadzonej przez Sąd Pierwszej Instancji, kwestia ewentualnego obejścia kryteriów definicji MŚP nie ma znaczenia dla sprawy. W istocie skoro pozwana mogła uznać, nie naruszając przy tym prawa ani nie dokonując oczywiście błędnej oceny, że różne spółki należące do Ralfa Pollmeiera i jego rodziny stanowią jedną jednostkę gospodarczą i nie mogą być traktowane jako MŚP, z czego wynika, iż badanie, czy miało miejsce obejście definicji MŚP nie jest konieczne.
- 83 Biorąc pod uwagę poprzedzające uwagi, należy oddalić zarówno drugi zarzut, jak i skargę w całości.

W przedmiocie kosztów

- 84 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu Sądu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżąca przegrała sprawę, należy — zgodnie z żądaniem pozwanej — obciążyć ją kosztami postępowania.

Z powyższych względów

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI (czwarta izba w składzie powiększonym)

orzeka, co następuje:

- 1) **Skarga zostaje oddalona.**

- 2) **Strona skarżąca zostaje obciążona kosztami postępowania.**

Legal

Tiili

Meij

Vilaras

Forwood

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 14 października 2004 r.

Sekretarz

Prezes

H. Jung

H. Legal